

Debreceni Nagyujság

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		FŐSZERKESZTŐ: SZÁVAY GYULA.		SZERKESZTŐSÉG:	KIADÓHIVATAL:
HELYBEN:		VIDÉKEN:		Debrecen Darabos-u. 19.	Debrecen, Piac-utca 7. sz.
Egy évre. . . . . 12 korona	Egy évre. . . . . 18 korona	Felelős szerkesztő	Laptulajdonos:	Telefon 862.	Telefon 223.
Fél évre. . . . . 6 korona	Fél évre. . . . . 9 korona	Szalánczy József	Thaisz Arthur		
Negyed évre . . . . 3 korona	Negyed évre . . . . 4 K 50 f.				

A reformátusok ünnepe.

Debreczen, jun. 2.

A tiszántuli református egyházkerület és a magyarországi református tanárok egyszerre tartják holnap és a következő napokon gyűléseiket városunkban. Az egyházkerület évenként megjelenik közöttünk, a református tanáregyesület 12 éves fennállása óta most másodsor. De a rendes évi közgyűlések sorából a tárgyak jelentőségénél fogva messze kiemelkedik mind a két gyűlés ez éven.

Az egyházkerület most adja át hivatalosan az ősi kollégium főiskolai részét az államnak, hogy hatalmával fejlessze azt egyetemmé, amelyet ő az anyagiak hiányában azzá nem tehetett, vagy talán egy magasabb nemzeti eszme suggestiója alatt — nem is akart. Mintha azt akarná hirdetni nagy elhatározásával az egyházkerület, hogy az egyetem a tudományok minden befolyástól ment csarnoka s így legjobb helyen van a felekezeti egyoldalúságától hivatalból mentes állam kezében, hadd legyen a tudomány teljesen független, a világosság fáklyáját évszázadokon át lobogtató református egyháznak ebből csak haszna, nem kára leszen. Akár így, akár úgy van a dolog, a református egyház vezetőségének dicsőségére válik, hogy megértve a kor intő szövegét, felül tudott emelkedni ennek a nemzeti fontosságú kérdésnek megítélésében minden felekezeti féltett főiskoláját az államnak, a nélkül, hogy a református egyház megszentelt hagyományaihoz csak egy pillanatig is hűtelen lett volna.

Mert ugyanakkor gondoskodott arról, hogy egyházának fiai az egyetemmel kap-

csolatban olyan nevelésben részesüljenek, amilyenben eddig, épen az egyház szűkös anyagi viszonyai miatt, nem részesülhettek. Gondoskodott arról, hogy megmaradt intézetei a kor színvonalára emeltesse, s ugyanakkor, mikor az öreg kollégium az egyetem számára cícomázza fel magát korához képest, hatalmas gimnáziumának hatalmas palotát emelt s azt országra szóló ünnepek keretében adja át hivatalosan a közhasználatnak, az egész magyar református tanárság jelenlétében.

S a magyar tanárság Debreczen, a Tiszántul kettős ünnepének jelentőségét megértve, a magáévá téve, nagy számban sereglik már ma ide, hogy együtt bucsuzzék az öreg kollégiumtól, együtt örüljön a főgimnázium fényes otthonának.

Mi hiszünk, hogy a debreczeni és tiszántuli reformátusság házi ünnepével egybeolvadt országos református ünnepelés egész városunknak ünnepe lesz, felekezeti különbség nélkül.

Hiszünk, hogy Debreczen közönsége osztatlan lelkesedéssel látja falai közt a reformátusság színe-javát s igyekszik neki emlékeztetéssé tenni az itt eltöltött napokat s bebizonyítani, hogy az egyetem s a reformátusság nagyjelentőségű kulturintézményei a legjobb helyen most is itt Debreczenben vannak, mintahogy évszázadokon át voltak.

Szívből üdvözljük azért a városunkba seregülő reformátusokat s kérjük mindnyájunkat érdeklő munkájukra a magyarok istenének áldó kegyelmét.

Kossuth Ferenc-utca.

— Telefonjelentés. —

Még el sem temették Kossuth Ferencet, amikor felszínre került a terv, hogy a fővá-

ros valamelyik utcáját az ő nevével nevezzék el. A kérelem már legközelebb a főváros közgyűlése elé kerül. A kérelmezők azt kérik, hogy a Kálvária-teret nevezzék el Kossuth Ferencről, ahol ő hosszú ideig lakott.

Essad pasa a római osztrák-magyar nagykövethet.

— Telefonjelentés. —

Rómában hire jár, hogy Essad pasa, Albánia elűzött külügyminisztere rövid idő alatt visszatér Albániába.

Ezzel szemben egy másik jelentés arról szól, hogy Essad pasának nincs szándékában Albániába visszatérni. Essad pasa vasárnap felkereste a római osztrák-magyar nagykövetet, akivel hosszasan beszélgetett. Ártatlanságát hangoztatta. Kijelentette, hogy neki semmi része nincs az albán felkelésben. Megcáfolta azokat a híreket is, amelyek arról szóltak, hogy ő becsúszott hangon nyilatkozott a monarchiáról. Beszélgetése során elmondotta legközelebbi terveit. Egy ideig még Nápolyban fog időzni, azután Konstantinápolyba utazik.

Nyilatkozott az albán felkelésről is. Nem tartja veszélyesnek. Energiával és némi engedelményekkel le lehet szelni a forrongó albánokat.

A cár bukaresti útja.

— Telefonjelentés. —

Károly román király a ma nap magas kitüntetésben részesítette gróf Czernin Ottokár bukaresti osztrák-magyar

követet. A kitüntetésnek diplomáciai körökben azt a magyarázatot adják, hogy ezzel Románia azoknak az aggodalmaknak akarja elejét venni, amelyeket előreláthatólag az orosz cár bukaresti látogatása kelt a monarchiában.

Bukaresti jelentés szerint a cár érkezésének ideje még nincs megállapítva, alkalmasint csak az érkezés napján fogják publikálni. Az orosz cár jachtját négy cirkáló és négy torpedó zuzó fogja kíséni.

A bolgár király

Magyarországon.

— Telefonjelentés. —

Ferdinánd bolgár király ma Budapestre érkezett. A király teljes inkognitóban utazott. Nem Szófiában, hanem egy kis bolgár állomáson szállt vonatra. Budapesten tíz percig időzött és nem hagyta el kocsiját. A keleti expresssel Bécs felé utazott.

A szerb kormány lemondott.

— Telefonjelentés. —

Belgrádból érkező hír szerint Pasic miniszterelnök ma délelőtt átadta Péter királynak a szerb kabinet lemondását. Későbbi hivatalos jelentés szerint a király a Pasic-kabinet lemondását tudomásul vette, de a továbbiakra nézve még nem intézkedett.

Földvári Mór, Debreceni

Első Electrotechnikai gyár és villamos műszaki felszerelési vállalat Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

„MODIANO” CLUBSPECIALITÉ

A LEGDRAGÁBB DE A LEGJOBB!

Orvosi tanácsra így a hívelek mint a lapocskák nyomatlanok; de mindenikben benne van nyomással a védjegy és a gyáros aláírása J. Z. Hodrins

Főraktár SZENTKIRÁLYI ÉS NAGY dohánykülönlegességi árudájában.

A homokkerti villamos körvasut.

— Saját tudósítónktól. —

A Debreczeni Helyiérdekű Vasut Részvénytársaságnak tudvalevőleg a teherforgalmat a Piac-utcáról és a Kossuth-utcáról el kell vonnia. A Homokkerti utcán át kell megépíteni a teherforgalom lebonyolítására szolgáló vágányokat 1915 december 31-ig. Mikor ez a terv már fixirozva volt, került napirendre a homokkerti villamos körvasut megépítésének a terve, amelynek megvalósításához az egész Homokkerti nagyszámu lakosságának érdeke fűződik. Ez a két terv vetett felszínre egy harmadikat, amelyet főképpen a Helyi Vasut Részvénytársaság szeretne megvalósítani. Arról van szó: a Helyiérdekű Vasut a Homokkerti utcán megépítendő teherforgalmi vágányok elhagyásával egy óhajtaná megépíteni a homokkerti villamos körvasut, hogy az a teherforgalom lebonyolítására is megfeleljen. Ebben az ügyben kedden délelőtt hosszúra nyúló értekezlet volt a városházán, amelyen dr. Vargha Elemér tanácsnok elnöklésével jelen voltak: Rostás István rendőrfőkapitány, Borsos József városi főmérnök, a Helyi Vasut Részvénytársaság részéről Májerszky Mihály, igazgató, Erdélyi Vincze műszaki igazgató és dr. Kemény Mór.

Az értekezleten, a melynek összehívására tulajdonképpen a kereskedelmi miniszter felhívása szolgált alapul, hosszu vita indult meg a kérdés felett, azonban érdemleges megállapodásra nem tudtak jutni. A Helyi Vasut Rész-

vénytársaság részéről jelen levők felszólalásaiból azt lehet következtetni, hogy maga a Helyi Vasut is inkább szeretné megépíteni a homokkerti körvasutat, úgy, hogy a teherforgalom lebonyolítására is alkalmas legyen, mint külön-külön a Homokkerti-utcai teherforgalmu vágányt is és aztán a körvasutat is. Azonban a várostól vár hozzájárulást. Ezt látjuk az értekezleten elhangzott felszólalásokból. A dolog ugyanis a következőképpen áll: a homokkerti-utcai teherforgalmi vonalat köteles a Helyi Vasut 1915. december 31-ig megépíteni, míg a homokkerti körvasuthoz hozzájárulást kíván. Azonban, ha a teherforgalmi vonalnak külön való megépítése elmarad és a körvasut megépítésénél lesznek figyelemmel arra is, hogy az a teherforgalom lebonyolítására is alkalmas legyen, a Helyi Vasut fontos érdeke is kielégítést nyer, nemcsak a város homokkerti lakosságáé. Sőt, talán inkább a helyi vasut érdeke. A Helyi Vasut azonban amellet érvel, hogy neki nem áll érdekében a körvasut megépítése, mert nem lesz rajta forgalom.

Aligha állja meg a helyét ez az érvelés, mert hiszen éppen a Homokkerti több mint 4000 főnyi lakossága sürgeti a vasut kiépítését.

Az értekezlet azzal végződött, hogy a Helyi Vasut majd a június 16-iki közgyűlésén fog határozott álláspontot elfoglalni ebben a kérdésben.

Argentiniák Debreczenben.

— Saját tudósítónktól. —

Erdekes vendégei voltak városunknak és a hortobágyi pusztának a pünkösdi ünnepeken Fernando Perez, Argentína bécsi követe és meghatalmazott minisztere, Fischer bécsi, E. Perez triestzi és H. Mayer budapesti főkonzulok társaságában pünkösdi vasárnapján városunkba érkezett. Kiséretükben voltak a kereskedelemügyi miniszteriumból dr. Böszörményi László fogalmazó és Rudnay Egyed iparfelügyelő.

A vasutnál a vendégeket Szabó Elek tb. tanácsnok és dr. Tatay Zoltán tb. aljegyző a debreceni kereskedelmi és iparkamara képviselőiben pedig dr. Radó s. titkár, dr. Julov és dr. Ujfalussy fogalmazók fogadták.

Megérkezés után a vendé-

gek azonnal vonatra szálltak és a Hortobágyra utaztak.

A csárdában a város a vendégek tiszteletére ebédet adott. Ebéd után kocsikra ült a társaság s dr. Tatay Zoltán tb. aljegyző, F. Nagy Sándor mátai biztos és Markovics ménesmester kalauzolás mellett megtekintette a város ménesét és a törzsgulyát. A délibáb játékában is volt alkalmuk gyönyörködni. A látottak igen megnyerték az illusztris vendégek tetszését, s többször megjegyezték, hogy mennyire hasonlít ez a vidék az ő hazájukhoz, Argentiniához. Az esti vonattal visszaérkezett a társaság a városba és a «Nagy» pensióban szállott meg.

Hétfőn a kereskedelmi és iparkamara palotáját tekintették meg, hol a gyáriparosok bevonásával értekezlet volt.

Fogadásukra megjelent a kamaránál Szántó Győző gyáros, Erczy Károly gyár-

igazgató, Balkányi Béla Omke titkár, Tatay Zoltán dr. városi aljegyző s a kamara hivatala részéről dr. Radó segédtitkár, dr. Julov fogalmazó s dr. Ujfalussy Géza. Az argentiniai vendégeket a kamara nevében dr. Radó s. titkár üdvözölte szíves szavakkal s azon reményének adott kifejezést, hogy Argentína követének e tanulmányutja Magyarország és Argentína kereskedelmi összeköttetésének erősödését fogja eredményezni.

Fernando Perez az üdvözölő szavakra válaszában kijelentette, hogy az a törekvése, hogy Magyarország iparvállalatainak figyelmét Argentína felé irányítsa. Argentiniának ennek az óriási kiterjedésű mezőgazdasági állam különböző iparcikk szükségletének ellátásában a magyar iparnak tevékeny részt kellene venni. Ő maga és a kísérelében levő argentiniai főkonzulok minden eszközzel rajta lesznek, hogy Magyarország és Argentína között élénk gazdasági érintkezés fejlődjék. Sajnálattal fejezte ki afölött, hogy utiprogrammja ünnepnapon vezette Debrecenbe és így a helyi gyártelepeket meg nem tekinthette.

Az argentiniai követ szavai

után Ad. Fischer bécsi argentiniai főkonzul ismertette tömören Argentína gazdasági viszonyait s különösen külkereskedelmi statisztikájának főbb adatait. Különösen hangsúlyozta Argentína rendkívül nagy felvevő képességét s azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy a magyar ipar kiviteli törekvései számára sokkal jobb talaj volna Argentína, mint a Balkán félsziget, melynek fogyasztó képessége összehasonlíthatatlanul csekélyebb.

Ezután a vendégek és a megjelentek között élénk eszmecsere fejlődött ki az Argentína felé irányuló kiviteli lehetőségek körül. E megbeszélésben különösen Szántó Győző és Erczy Kálmán gyárosok vettek részt.

Végül az argentiniai vendégek megtekintették a kamara hivatalos helyiségeit és tanácsstermeit s a beosztás cél szerűsége és a berendezések művészi munkája felett legnagyobb elismerésüket fejezték ki.

Délben látogatást tettek a polgármesternél, délután pedig a nagyerdei népünnepélyt tekintették meg, s az öltörás gyorsvonattal elutaztak, Kassára.

Az alispán megfelebbezte a megyei tisztviselők választását.

— Saját tudósítónktól. —

Hajdu megyének május hóban tartott közgyűlésén árvaszéki elnöknek néhány szó többséggel dr. Cseke Sándor főszolgabíró, főszolgabírónak pedig Rózsa Ernőt választották meg. Ezt a két választást Kovács Gyula alispán megfelebbezte a belügyminiszterhez.

Az alispán érdekes felebebeze közölt ezeket mondja:

«Az árvaszék két régi oszlopát, 30 évi szolgálat után elnököt és elnökhelyettesét vesztette el, miután nyugalomba vonultak. Az árvaszéknek két ülnök maradt szolgálatban. Az egyik esztendeje választott meg és bár fiatal ember, sokat betegeskedik és most is hosszabb szabadságra készül; a másik 17 évi szolgálattal bír, teljesen ismeri az árvaszék ügyeit szorgalmas, becsületes, kifogástalan tisztviselő s természetes utódja kellett volna hogy legyen elnöknek. Pályázott is, azonban a közgyűlés többsége mást választott, meg, aki csak 2—3 év óta tisztviselő.

A harmadik ülnöki állásra egy fiatal szolgabíró választott meg, aki a gyámhatósági ügyekben teljesen járattan. A helyzet most az, hogy az árvaszék elnöke nem ismeri az árvaszék ügyeit, a nemrég választott beteges ülnöknek még ideje sem volt a nagymennyiségű és nagyhorderejű ügyek megismerésére, az új ülnök teljesen járattan még, tehát csak az öt éve szolgáló ülnök jártas az árvaszéki ügyekben, aki azonban méltatlan mellőztetése miatt bizonyára nem fogkedvet érezni, hogy a járattan elnököt és ülnöktársát tanítsa hogy ez utóbb említett ülnök milyen köztisztviselőben áll és alkalmas lett volna az elnöki állás betöltésére, mutatja az, hogy csak hat szavazattal maradt kisebbségben s ez csak meg nem engedett eljárás után jöhetett létre.

A sors engem hosszu betegséggel sujtott, amiatt a mult év december havában szabadságra mentem.

Márciusban hazatérve érdeklődni kezdtem várme-

Ujtás a Royalban!

Megnyilt az éttermi kerthelyiség!

Royal reggeli

Royal villásreggeli sörrel és kenyérral **negyven fillér**

kávé, tea, vagy kakao mézzel és vajjal **ötven fillér**, sonkával és tojással **egy korona** ♦♦♦

gyém ügyei iránt. A közérdek kívánta álláspontomat ismeretve a legtöbb bizottsági tagnál meglepetéssel tapasztaltam, hogy ő már dr. Cseke Sándor főszolgabírónak árvaszéki elnöki, Rózsa Ernő szolgabírónak pedig az előbbi által viselt hajduböszörményi járási főszolgabírói állásra eligérkezett, kezét is adott. Megtudtam, hogy ezek a tisztviselők már december hónapban, szabadságra menetelem után azonnal megkezdtek a megyében a házalást, s a könnyen hajlítható bizottsági tagoktól részint bálakon és koresmákban, részint a házuknál ígéretet vettek, hogy szavazatukat reájuk fogják adni.

Mindezeknél fogva, azonkívül, hogy Cseke Sándornak árvaszéki elnöké, Rózsa Ernőnek pedig főszolgabíróvá történt megválasztását közérdekből megsemmisíteni kérem, ugye nevezett két vármegyei, mint Neviczky János hajduböszörményi rendőrkapitány, városi tisztviselő ellen, aki a két szolgabírónak segített a házalásban, meg nem engedett cselekmények miatt kérem a fegyelmi eljárás elrendelését.

Jelölések

a debreczeni egyetemre.

— Saját tudósítónktól. —

Hirül adtuk legutóbbi számunkban, hogy a kultuszminisztériumban megejtették a végleges jelöléseket a pozsonyi és debreczeni egyetem jogi és bölcsészeti tanszékeire. A közölt jelöléseken kívül a kereskedelmi és váltójogi tanszékre a pozsonyi egyetemen Mártonffy Marcell nagyváradi jogakadémiai tanárt, a debreczeni egyetemen pedig Almássy Antal budapesti törvényszéki bírót jelölték első helyen.

x Legujabb «Pantograph» rajz nagyítók kaphatók Thaisz Arthur papirkereskedésében.

A debreceni hatvanak tanácsa.

Érdekességek a kétszáz éves szab. királyi város multjából.

A debreczeniek nevezetes ünnepséghez készülődnek. — Multjok és jelenjök kincseinek feltárásával, fényes ünnepségek keretében ülik meg az emlékezetét, hogy az uralkodó kegyelme Debreczent kétszáz esztendővel ezelőtt a szabad királyi városok sorába és rangjára emelte. A legszelebb önkormányzati jogok alapján, a különféle cimerezettségű kiváltságoknak egész tömegét felölelte a szabad királyi város, a «szűkebb haza» köz- és társasélete. Nemes városok határdombjain belől igazán fejedelmi jogokat élveztek és gyakoroltak a «nemzetes urak». Legfőbb kormányzótestületjök az ugynevezett «nagytanács» volt, mely hatvan tagból állott, ezért a «hatvanak (szekszaginták) tanácsának» is nevezték. Ezt a tanácsot egyetlen egyszer választották, a nép, a «hites» polgárság akkor választotta ki legérdemesebbjei közül, mikor a szabad királyi városkiváltságában részesültek. A hatvanak eme tanácsából fejlődött a «városi közgyűlések» mostani intézménye. Ezek a hatvanak választották a főbíró, főfiskálist, főnotáriust, a polgármestert, tízenkét senátort s minden egyéb tisztviselőt egy évre...

Halandók lévén a debreceni «nagytanács» tagjai is, időközben elhalt vagy elköltözött tanácstagok helyére, — hosszas fontolgatás után, — az erkölcsileg, vagyonilag, értelmileg kiválóbb polgárok közül hívtak be egyet vagy kettőt szükség szerint. Tapintatosan ügyeltek arra is, hogy a kisebbségben élő felekezetek is arányosan képviseltek legyenek, s hogy pedig a katonasággal, a bécsi felsőbb-séggel akadálytalanul értekezessenek, a nagytanácsba állandóan behívták a német nyelvben jártas polgárokat is. A német eredetű, jobbmódu, műveltebb német kereskedők és mesteremberek közül, a legtörzsökösebb alföldi magyar társaságában a századok folyamán állandóan szerepeltek így a Riekl, Bauer, Bayerl, Bészler, Pfannschmid Brunner, Rauchbauer, Gréf, Gassner, Hutflész, satöbbi idegenes nevezetű polgárok is. Az egyik ilyen németajku nemzetes urról, polgár Bauer uramról maradt fenn, hogy a

hatvanak tanácsából bizonyos folyamodónak az udvarára egy rossz kutágas megvizsgálására kiküldték Bauert, aki is, hogy az illetőnek másik kutágast adjon a város, következő irással véleményezte:

— Gogas uram rossz kutya, méltó a fára, — azaz: Kokas uram rossz kutya méltó a fára.

Baueren persze jót nevettek. Kokas uram pedig megkapta a neki szükséges szálfát, melyhez a város öserdőségeiből minden polgárnak jussa volt.

A hatvanak tanácsába behívott városatyának egy királyilag szentesített eskümintára hitet kellett tenni: ámde az óvatos «civiseknek» ez a fogadalom sem volt elég. A nagytanács tagjait még egy másik, borzalmasabb esküvel is lekötötték; ha az elnöklő főbíró vagy polgármester kijelentette:

— Uraim, ez ám közöttünk maradjon! — még kinzások között sem nyilatkozhattak a tanácskozásaik felől, a második, a királytól nem szentesített bizalmas esküjök kötelezte őket erre — átok alatt.

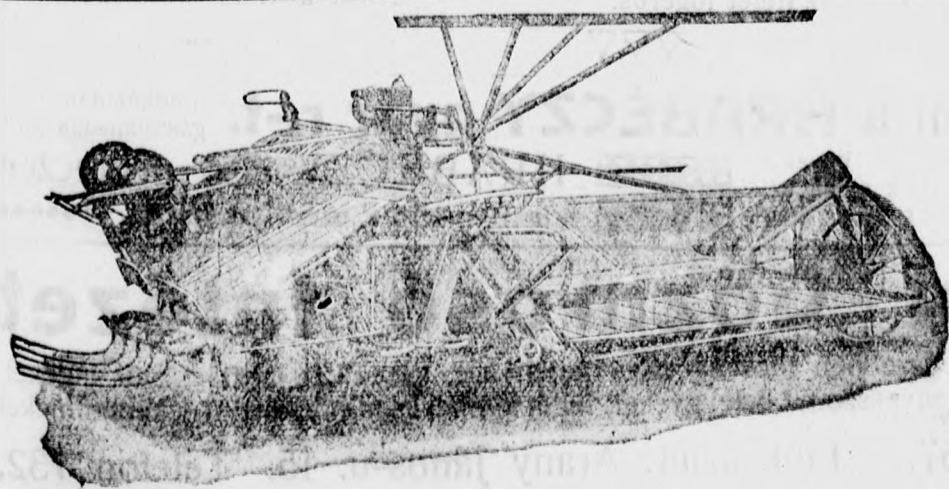
A titkos eljárásoknak, titkolódzás megkerüléseknek, a diszkrét aranypénzekkel (diszkreció) puhitgatásoknak: ítéleteikben, pereskedéseiknél, s vagyonszerző üzérédekük között okosan, óvatosan hódoltak mindenkori a civisváros kormányzóira. A titokzatos háttérű ítélezések megborzongatták, visszariasztották a bűnözőket, aranykulcsal kinyitották még a legfelsőbb bírák ajtaját is, hogy pedig dobbal verebét fogni nem lehet, ők, a nagyvagyonszerzők kezdettől tudták, ezért őrzik még ma is hétlakat alatt a titkos — levéltárukat... Debreczen ezer regés hírű titkos levéltárának vasajtaja még a kétszáz éves ünnepség alkalmával se nyílik meg az avatatlankor előtt. Ebbe a titkos levéltárba régentébb még a főbírónak is csak úgy szabad volt bemenni, ott csak akkor volt szabad valamely okmányt megtekinteni, ha a titkos levéltár őrizőjének felmutatta a «nagytanács» pecsétetes rendeletét; de még ekkor is csak kételőleg felesketett, minden tekintetben kipróbált, megbízható öreg «szekszaginta» ki-

séretében mehetett be ide... Ma persze szinpadiasnak, mulatságosnak tűnnek fel a régi debreczeni «nemzetes uraknak» ezen titkolódzás eljárássai, de ha az eredményt tekintjük, hogy zálogolásokkal és foglalgatásokkal ők szereztek össze Debreczen város 170 ezer katasztrális hold földnyi terjedelmű határát, az utókor részéről a hódolatot és bámulatot is méltán megérdemlik.

A «szekszaginták» jól gondoskodtak a szeretett város népéről is, hogy elégedett, vagyonos nép lakja Debreczent, általánosítani és egyenlősíteni törekedtek a jómódot. Nehogy azonban a kapzsi nagyhalak felfalják a kisebbeket, a hatvan katasztrális holdnak megfelelő tizenhat «nyilas» szántóföldnél többet senkinek sem adtak. E tizenhat nyilas földdel, századokon át zálogpénzért s csekély legelőbér fizetésért, együtt járt 128 darab «nagymarha» legeltetési joga is a Hortobágy-pusztára, mindamelllett bárha száz nyilas földet is összeszerkezett volna egyik-másik élelmesebb, szerencsésebb család, a hortobágyi pusztán — jog szerint — 128 darab marhánál ekkor sem legeltethetett volna többet. Ezzel az intézkedéssel elérte a «hatvanak tanácsa», hogy felettébb nagybirtokok megszerzésére nem igen törekedtek a debreczeni nemzetes urak, mert akkor még a szántást-vetést üzték mellékesebben, a szarvasmarha- és lótenyésztés volt főfoglalkozása és főbb jövedelmi forrása a debreczeni népnek, melynek még a szegénysége is így dalolgotott főhadnagy ur Fazekas Mihálylyal:

Itt a szegény legénynek
Uraság a dolga,
Heverészhét kedvére,
Nem lebernyés szolga,
Van husa, szalonnája,
Ot örü bundája,
Szép zöldellő mezőben
Legel a marhája...

Portörő Kelemen.

Gazdák figyelmébe!

A legjobbnak elismert **Johnston** kéveköti-aratógépek, Automobil rudhordóval, a leg-erősebb szerkezetű és legtökéletesebb munkájú. Fahr-fükaszálók, amerikai PLANET rendszerű kapák, amerikai Hollingsworth szénagyújtók kizárólag

Ráhrer Sándornál

Debreczen, Piac utca 43. szám. (Bächer-Melichar)
Legjobb, legolcsóbb malillazsng.

Országos tanárgyűlés Debreczenben.

A tanárok megérkezése.

— Saját tudósítónktól. —
Mozgalmas napja lesz ma Debreczenben a reformátusoknak. Reggél kilenc órakor kezdődik a tiszántúli református egyházkerület tavaszi közgyűlése a főiskolában és ugyanekkor kezdik gyűlésüket az «Országos Református Tanár-Egyesület tagjai az új református főgimnáziumban. A gyűlés résztvevőinek nagy része kedden este hét órakor érkezett Debreczenbe. Az állomáson debreceni tanárok fogadták az érkezőket. Dr. Kun Béla akadémiai igazgató intézett üdvözlő beszédet a tanárokhöz. Beszédében rámutatott annak fontos jelentőségére, hogy az ORTE Debreczenben tartja közgyűlését. Szíves szavakkal köszöntötte a tanárokat a debreceni református tanárok nevében.

A pályaudvarról az érkezők — körülbelül nyolcvan — az «Agol-királynő» éttermébe mentek, ahol ismerkedési estélyt tartottak.

A városházáról.

A vízvezetési díjak. Tudvalevő, hogy sok vizsgálgatás után végre megnyithatták a városi vízvezetékét a közhasználat számára. Ha jól tudjuk, több mint két hónapja használják a vízvezetékét, azonban díjat még senki sem fizetett a vízhasználatért. A vízvezetési díjak nincsenek felszerelve és emiatt nem lehet a vízfogyasztást ellenőrizni. A mai tanácsülésben szó volt erről az állapotról. De semmiféle érdemleges intézkedés nem történt.

A méntelep kibővítése. A földművelésügyi miniszter kérte a debreceni méntelep kibővítését. Hatvan ló elhelyezésére való istállóra van szükség. A miniszter négy percent bértériményt ajánlott fel. A tanács az ügyet kiadta a bizottságoknak.

Illetéktelen legeltetések a Hortobágyon. Medgyaszay

Miklós gazdasági tanácsnok a városi tanács mai ülésén bejelentette, hogy a Hortobágyon tartott vizsgálat alkalmával százkét jószágot találtak, amelyeket kihajtó cédula nélkül legeltettek a város legelőjén. A városi ménesben huszonnyolt Tiszafüredről át hajtott lovat találtak. Mindkét ügyben megindult a vizsgálat.

A debreczeni szintársulat Komáromban.

— Saját tudósítónktól. —

Veszprémben a debreceni szintársulat befejezte előadásait és a társulat Komáromba ment. A Veszprém megyei Ujság a következő sorokat írja a szintársulat egy hónapig tartó veszprémi szerepléséről:

Holnap, hétfőn este bezáruhnak a veszprémi színház kapui, Mezey Béla debreceni szintársulata Komáromba megy. Nem tudjuk minő emlékekkel távozik a társulat, de ha az erkölcsi sikert mérlegeli, ugy kellemesen emlékezhetik vissza Veszprémre, ahol ilyenben bőven volt része. De meg is érdemelte. Kiváló erők nyújtottak élvezetet esténként a színházlátogató közönségnek, amely bizonyára szívből óhajtja az őszi viszontlátást. A direktió előzékenysége pedig csak fokozta a rokonszenvet.

Zih Sándor az Árpád-téri ref. templom lelkésze.

Az egyházkerületi bíróság megerősítette a választást.

— Saját tudósítónktól. —

Ismeretes, hogy a debreceni Árpád-téri új református Átemplom lelkészi állására sokan pályáztak és a választás nagy izgalmak közepette történt meg. A sok pályázó közül Zih Sándor berettyóújfalui lelkész kapta a legtöbb szavazatot és így ő nyerte el az Árpád-téri templom lelkészi állását. A meg nem választott pályázók azonban nem tudtak ebbe belenyugodni. Felebbezést adtak be Zih Sándor megválasztása ellen. A

felebbezésben arra hivatkozással kérték a választás megsemmisítését, hogy Zih Sándor pártja, a felesége, sógora, a jó emberei korteskedtek, a választóknál kilincseltek.

Az ügy az egyházkerületi bíróság elé került, amely kedden délelőtt tartott ülésében tárgyalta azt, Domahidy Elemér főispán és dr. Baltazár Dezső püspök elnöklésével.

A bíróság a felebbezők által felsorolt szabálytalanságokat nem látta bebizonyítottak a vizsgálat során. Rövid tanácskozás után az egyházkerületi bíróság a felebbezés elutasításával Zih Sándor megválasztását megerősítette.

Berukkoláskor.

— Saját tudósítónktól. —

Legoza József, Larinki Sándor és Nagy Sándor téglási legények októberben nagyot mulattak. Legozára kimondta a sorozó bizottság: «tauglich» és bucsuznia kellett 3 évre a civilélettől.

— Mulassunk cimborák, ha már itt kell hagyni a civiléletet! — szölt Legoza.

És mulattak. Szölt a rezes banda, végig kurjongatták az utcákat, a lányos házak előtt meg-megálltak.

Mikor kitombolták magukat az utcán, a koresmába akartak visszamenni, de már be volt zárva.

Ez sehogysem tetszett Legozának s iszonyu káromkodással neki rohantak a koresma-ajtónak.

— Nyisd ki zsidó, mert ha nem nyitod, felhasítunk!

A koresmáros nem nyitott ajtót. A legények hamarosan kifordították az ajtót sarkából s bort rendeltek.

A megrémült koresmáros kiszolgáltta őket. Másnap azonban jelentést tett az esetről a csendőrségnek. Eljárást indítottak a duhajkodók ellen magánlaksértés vétségéért s a törvényszék büntető tanácsa a keddi főtárgyaláson ötöt napi fogházra ítélte őket. Az ítélet jogerős.

▽▽▽

A hajókatasztrófa.

— Telefonjelentés. —

Már megindult a vizsgálat, hogy teljesen tisztázódjék a minap történt hajókatasztrófa minden részlete, melynek több mint ezer halottja van.

Azt mondja Anderson a Storstad gőzös kapitánya, hogy az összeütközés pillanatában az Empress of Ireland teljes gőzzel haladt, holott Kendall kapitány szerint közvetlenül az összeütközés előtt az ő vezényszavára az Empress of Ireland teljes gőzzel hátrafelé akart sietni, tehát mikor az összeütközés megtörtént, az Empress of Ireland az ellengőz következtében majdnem hogy teljesen mozdulatlanul állott. Azt mondja továbbá Kendall kapitány, hogy a Storstad az összeütközés után rögtön visszafelé futott s így történt, hogy alig néhány perc alatt teljesen megtelt vízzel az Empress of Ireland alsó teste. Ezzel szemben a hivatalos vizsgálat a Storstad fedélzetén megállapította, hogy a szénszállító hajó hatalmas horgonyának föl kellett volna szakítani az Empress egész oldalát, ha nyomban az összeütközés után visszafelé haladt volna.

Mikor a hivatalos vizsgálóbizottság fölment a Storstadra, a hajó orra, óriási vasmacska és annak hatalmas láncá még csupa vér volt.

Ez azt bizonyítja, hogy a Storstad orra és horgonya az Empress of Ireland elsőosztályu kajütjeiben levő utasokat agyonnyomta.

Anderson kapitány előadása szerint az összeütközés után az Empress of Ireland gépei még teljes gőzzel dolgoztak s így történt, hogy a hajó eltűnt a ködben, pedig ő jeleket adott, hogy maradjon a közelben, mert le fogja bocsatani a saját mentőcsónakjait.

A Storstad szénszállítóhajó, amely a katasztrófát okozta, megérkezett a Quebecki kikötőbe, a hajót lefoglalták, mert a Canadian Pacific társaság két millió dollár kártérítést követel.

Kénytelen mindenki meghajolni a HRABÉCZY gyár r.-t. munkájának kifogástalansága előtt.

Báli alkalmakra szükséges ruhaneműeket oda küldjük be és a **HRABÉCZY első debreczen** kivitellel mindenképpen meg leszünk elégedve.

Tisztít, fest, mos és vasal! Fertőtlenített ágytöltisztítás! gőzmosó, vegytisztító és ruhatestő részvénytársaság.

Első Debreczeni Gőzmosó Intézet

FEUERSTEIN MÓR Legszebben mos és vasal gallérokat, kézelőket, férfi és női ingeket, menyasszonyi kelengyéket, függönyöket és mindennemű fehéreneműeket

Fő-üzlet: Piac-u. 63. szám. Telefon 11-57. Fiók-üzlet: Arany János-u. 15. Telefon 732.

Egy honvéd hadnagy titokzatos balesete.

— Saját tudósítónktól. —

Kedden délután négy óra körül telefonon hívták a mentőket a nagyerdőre. A mentők a lacikonyhák közelében találtak két katonatisztet. Honvédhadnagy volt mind a kettő. Az egyiknek bal kezéből ömlött a vér. A másik kötözte a vérömlést, mert a seb épen az ütőeren esett. A mentők bekötötték a katonatiszt sérülését és a kórházba szállították. Vele ment a másik tiszt is.

A kórházban az orvos megvizsgálta a súlyos sebet és kötést alkalmazott rá. Ezután a katonatiszt eltávozott.

Mi a mentőktől értesültünk az esetről. Érdeklődtünk a részletek iránt is. Csak annyi felvilágosítást kaptunk, hogy a sérülést véletlen okozta. A katonatiszt az érdeklődő mentőknek úgy adták elő a dolgot, hogy a zsebkész véletlenül ejtett sebet a hadnagy ütőeren. Több felvilágosítást nem kaptak. Állítólag a sérült nevét sem sikerült megtudniok.

Érdeklődtünk a rendőrségen is, de ott még annyit sem tudnak az esetről, mint amennyit a mentőktől sikerült megtudnunk.

Éjjel már mindenütt beszéltek az esetről, a városban, de bizonyosat senki sem tudott mondani, csak találgatták, hogy ki lehet a katonatiszt és hogyan történt a valószínűleg látszó baleset.

APOLLO

Uj szkecs!

Szerda, Csütörtök, Péntek, Szombat, Vasárnap.

7 és 9 órai kezdettel

Gyöngyi Izsó
vendég játéka

Goldstein Számi

a házasságközvetítő.

Bohózatos kinemaszkecs.

Gyár leánya.

Szociális dráma 4 felvonás.

Felmentették Tiepolo grófnőt.

— Telefonjelentés. —

Több mint három hét óta tárgyalta a milánói esküdtségi-réség Tiepolo grófné bűnügyét, aki Polimanti nevű tisztiszolgáját agyonlőtte. Ma este véget ért a tárgyalás. Az esküdtek nem találták bűnösnek a grófnőt. A törvényszék az esküdtek verdiktje alapján a vádlott grófnőt felmentette és nyomban szabadon bocsátották.

Az albániai csendőrség újjászervezése.

— Telefonjelentés. —

A párisi Matin jelentése szerint Vilmos albániai fejedelem elhatározta, hogy az albániai csendőrséget újjászervezi. Ugy akarja megoldani az újjászervezést, hogy a csendőrség fele részben mohamedám, fele részben keresztény elemekből álljon.

HIREK.

— **Kamarai hir.** A Debreceni Kerületi Kereskedelmi és Iparkamara közhírré teszi, hogy Stoyanoff Sándor bulgár kir. konzul a budapesti bulgár kir. főkonzulátus ideiglenes vezetésével bízott meg. Felhívja önnélfogva a kamara az összes hatáskör alá eső érdekelteket, hogy nevezett főkonzul urat a kellő támogatásban részesíteni és esetleges megkereséseinek készséggel megfelelni sziveskedjenek.

— **A ref. főgimnázium Antigone előadása.** A következő sorokat kaptuk közlés végett: Páratlan érdeklődés kísérte az Antigone görög nyelvű előadását, mely ma, szerdán délután, pontosan fél hétkor veszi kezdetét a főgimnázium tornacsarnokában. A rendezőség, hogy a közönségnek elhelyezésében semmi féle fennakadás ne legyen, ezúton kéri fel az intelligens érdeklődő közönséget, a pontos megjelenésre, mert fél hétkor, az előadás zavartalanul érdekelében a bejárókat elzárják. Ugyintén gondoskodott arról is, hogy a ruhadarabok elhelyezésére megfelelő ruhatár álljon rendelkezésre. A ruhatári díj személyenként (tehát nem ruhadarabonként) 10 fillér. Mindenkét ezután kér fel, hogy kalapját, botját, felöltőjét a ruhatárban letegyje, mert csak így biztosíthatja minden jelenlevőnek a darab zavartalan élvezetét.

— **Molykár ellen kinél védekezhetnénk?** mint Végh Gyula szücs elsőrangú modern és legnagyobb beraktározási vállalatnál. Szent-Anna-utca 3. sz. Telefon 593.

— **Elázott a pünkösöd.** A pünkösöd egyházi jelentőségén kívül, a kirándulások ünnepe. Ilyenkor elnéptelenedik a város, megyen mindenki a szabadba — ha nem esik az eső. De esett. Pünkösöd másodnapján délutánra egészen beborult az égbolt és két óraker már esett. A kirándulásra készülőkhöz sóhajtozva néztek az égboltra:

— Jaj, csak kiderülne, milyen nagyszerű idő lenne!

Kiderült. Sütött a nap. A kövezettről felszáradt a víz. Napsugár aranyozta be a lombokat. Vigan készülődtek a kirándulók, de mire felkészültek, már megint esett. Egyre jobban esett. És csak estére szűnt meg az eső. És ekkor megindult a város a nagyerdő felé, ahol ázott kirándulók dideregtek.

— **Marólugot ivott — tévedésből.** Fejszés Margit 17 éves cseléd a Csokonai-utca 10. szám alatt kedden délután marólugot ivott. Látogatóba ment. Szomjas volt és a vizes bögrét kereste. Véletlenül a maróluggal telt bögre akadt a kezébe. Felhajtotta a maró folyadékot. Súlyos sérüléssel a mentők beszállították a közkörházba.

— **Räesett a gerenda.** Kedden délután súlyos szerencsétlenség történt Széll Géza építész vállalkozó anyagtelepén. Hosszu fenyőfa oszlopokat raktak le a munkások a szekérről. Egy oszlop legurult s Juhász Sára öt éves kis leányt elütötte. A mentők a kórházba szállították az eszméletlen kis leányt. Sérülése életveszélyes. Az orvosok nem biznak felépülésében.

— **Nyilatkozat.** Tekintetes Dénes B. Betétitársaság Budapest. Elmúlhatatlan kötelességemnek tartom, hogy Önöknek a nekem szállított benzínmotoros garnitúráért köszönetet mondjak és a legnagyobb megelégedésemet nyilvánítsam. A gép, amit 1913 május havában komplett szállítottak, kitűnően bevált, úgy a motor, mint a cséplő, nagy előnye a motornak, hogy könnyen kezelhető és dacára a nagy erőfeszítésnek, kevés fűtőanyagot használ el, úgy hogy erősségére és jóságára nézve felülmúlja a nálunk létező összes gépeket. Továbbá a cséplőgép is igen erős és nagy munkaképességgel bír és bármily silány és gazos gabonaneműekből teljesen tisztán dolgozik és nagy megtakarítás véle dolgozni, mivel sem szalmában, sem törekben szemet nem hagy. Ezenfelül a legnagyobb köszönetemet és megelégedésemet nyilvánítom és az Önök gépjeit bárkinek is melegen ajánlom. Kelt, Nagyhalász, 1914. III—28. Elek Gábor s. k. kovács mester.

— **Öngyilkos gazdálkodó.** A püspökladányi előljáróság telefonon jelentette a debreczeni ügyészségnek, hogy Várad Gábor 61 éves gazdálkodó felakasztotta magát. — Hozzá tartozói nem tudják, mi vihette az öngyilkosságra a jómódu gazdálkodót. — Az ügyészség megadta a temetésére az engedélyt.

— **Gyöngyi Izsó vendégjátéka.** A kedves Gyöngyi papát látja vendégül mától vasárnapig az Apolló. Gyöngyi Izsó az egész országban, de különösen Debrecenben nagy népszerűségnek örvend s így csak természetes, hogy vendégjátékai iránt szokatlanul nagy az érdeklődés. A kiváló komikus a Goldstein Számi című szkecs keretében lép fel társulatával. A mulatságos szkecs tulajdonképpen folytatása az olyan nagy hírnévre vergődött Goldstein Számi bohózatnak. Gyöngyi Izsó itt már Goldstein Számit a családi körben kreálja s mint házasság közvetítőt állítja a közönség elé ötletes mókák és tréfák kíséretében. Az előadások 7 és 9 óraker kezdődnek. A 9 órai előadás helyárai mérsékelten emeltek.

— **A Nyugat** Ignó, Ady Endre és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelenő szépirodalmi folyóirat június 1-i 11-ik száma a következő igen érdekes tartalommal jelent meg: Felvinczi Takacs Zoltán: Kinai és japáni képek. Csáth Géza: Tálaj főhadnagy (Novella). Lányi Sarolta: Versek. Tersánszky Józsi Jenő: A vakember leánya (Novella). Szabó Dezső: Gulliver tovább utazik. Móricz Zsigmond: Jó szerenését. Regény. (Élet a Kereszten.) IV. folyt. Ady Endre: Versek. Dobrovic Péter rajza. Figyelő: Szini Gyula. Vonagló falvak. Révész Béla regénye. Ady Endre: Hjah, mennyi költő. Lengyel Menyhért: Scheiterhaufen. Bálint Aladár: Gyermekművészet. Bálint Aladár: Ismét a Munkácsy-szobor. Felvinczi Takacs Zoltán: Dobrovic Péter rajzához. Disputa: Ignó: Reinhardjárás. Előfizetési ára: Egy évre 24 korona. Fél évre 12 kor. Egyes szám ára 1 kor. 20 fill. Megjelenik minden hónap 1-én és 16-án. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

— **Horner Arthur bookmaker** Debrecen, Piac-utca 41. I. emelet. Elfogad az összes bel- és külföldi versenyekre start és a klasszikus versenyekre előnyös fix fogadásokat. Halmozott fogadások köthetők Double és Triple eventek. Telefon 10—11.

— **Dr. Széll Kálmán VII.** kerületi tisztí orvos lakását a VII-ik egészségügyi kerületbe, Simonyi-ut 4. szám alá helyezte át. Rendelési idő: reggel 8—10-ig, este 6—8-ig. Telefon-szám: 9—61.

— **Elegáns szabásu kész blousok** érkeztek, mesés szép választékban Frank Sándor női divat és fehérnemű céghez Piac-utca 69. Telefon 12-56.

szobafestés,

apétázás és mázó munkálatokat készít mérsékelt árak mellett

Schuller Sámuel

Simonffy-utca 25.

Mit tanult

Balogh Antal Amerikában ?

— Saját tudósítónktól. —

Balogh Antal tiszabecsei lakos hat évvel ezelőtt kivándorolt Amerikába. Nem jól ment a sora az újvilágban és a múlt esztendőben visszatért falujába, Tiszabecsére.

Nagyehezen megtakarított dollárjai hamarosan elfogytak s pénz és munka nélkül ödöngött a faluban. Elvette régi menyasszonyát feleségül. Ketten még nagyobb szegénységben éltek.

Egyszer csak a férj így beszélt feleségéhez:

— Nézd, én Amerikában nagyon sokat tanultam, hat év alatt sok mindent tapasztaltam s itt az ideje, hogy most azokat hasznomra fordítsam.

Es mutatott a feleségének több apró-cseprő portékákat, amiket Amerikából hozott.

— Ezeket én csináltam — mondta büszkén. De tudok én még mást is — beszélt tovább és egy ötvenkoronás papírpénz kliséjét mutatta az asszonynak.

— Lesz nekem pénzem is, ha akarom, csak csinálni kell!

Meg is kezdte Balogh a bankógyártást. Nehezen ment ugyan, de mégis csak elkészült a bankó. Átadta feleségének, hogy menjen vele Tiszaujlakra s próbálja értékesíteni.

Izgatottan ment be az asszony egyik tiszaujlaki rőfös-kereskedésbe. Vásárolt valami fehérneműt. Az ötvenkoronás sal fizetett.

A kereskedő forgatta a pénzt egy darabig s visszaadott belőle. Az asszony fellegzett s gyors lépésekkel elment.

Alig ért azonban kiaz utcából, már felfedezték a csa-

lást s az asszonyt elfogták.

A bűnügyi eljárás megindult ellene hamispénz forgalomba hozásának kísérlete, Balogh ellen pedig pénzhamisítás miatt. A törvényszék a mai tárgyaláson elítélte Balogh Antalt hat hónapi börtönre, a büntetésből tiz hetet a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek véve; Balogh Antalnét egy hónapi fogházra ítélték.

Az elítéltek megnyugodtak az ítéletben.

A pünkösdi football-mérkőzések.

— Saját tudósítónktól. —

Csalódást hozott az idei pünkösdi a debreczeni közönségnek. Már hozzászóktak a közönség, hogy a pünkösdi ünnepek alatt valamilyen nemzetközi mérkőzésben van része, az idén azonban a nagyszerű Viktória, a lebergi «Pogon» után a TTC-nek egy alacsony képességű csapatával volt kénytelen megelégedni. A közönség tisztában volt ezzel és kevesebb számmal keverte fel a pályákat, mint más alkalommal. A TTC. pihentette legjobb játékosait és a fennmaradottakból alakított két csapatot küldte el Győrbe és hozzánk. Vigyázni kell sportköreinknek, hogy ilyen, szinte propagandaszerű footballmatcheken az igazi footballt mutassák be a vendégcsapatok, mert csak így lehet közönséget szerezni a sportnak.

DKASE—TTC 0:0

A terézvárosiak első ellenfele a DKASE. volt. A vendégcsapatot erősen meghandicapolta egyrészt, hogy mindjárt megérkezés után a pályára kellett lépni, másrészt, hogy két játékos a utközben lemaradt és így kísérőket volt kénytelen szerepeltetni. — A TTC-ben csak a közvetlen védelem, különösen a kapus volt jó, ugyanezt mondhatjuk a DKASE-ről is, ahol azonban a csatársor nem tudta a DKASE. főlényét goolokban kifejezni.

A játékot a KASE. kezdi és mindjárt az elején veszélyes helyzeteket teremt a TTC-kapuja előtt, ahol azonban a kapus bravúrosan ment. A TTC átveszi az iramot és keményen támad. Változatos támadásokkal telik el a félidő.

A második félidőben a K. A. S. E. hatalmas tempót dik-

tál és a fáradt pestieket színté a kapuhoz szegzik, amiből csak néha szabadulnak fel egy-egy egyéni lerohanás révén. A DKASE. rengeteg gölőhelyzetet teremt a TTC-kapu előtt, de a csatársor ügytelenséggel mindent hibáz. A TTC-nek is volna még alkalma goólt rugni, de a kapufa háromszor ment. A D. K. S. E. főlénye közben jelzi a bíró fűtve a mérkőzés végét. Eredmény: 0:0

DTE—TTC 3:2 (2:1)

Kedves meglepetést szerzett a DTE. a TTC. felett aratott győzelmével híveinek. — Óriási ambícióval játszva, a két félidőn keresztül szinte kapujához szegte a teljes csapattal kiálló terézvárosiakat. Az eredmény nem fedi hiven az erőkülönbséget, mert a DTE. 4—5 goállal jobb volt ellenfelénél. A TTC-ben ismét a közvetlen védelem volt a jobb, a fedezetsor kissé túlerélyes, a csatársorban csak a balszélső volt kielégítő.

A DTE minden embere nagy lelkesedéssel játszva a legjobbat produkálta. De mégis a legjobbak voltak Fésűs, az egész fedezetsor: Poroszlai-Simon-Gazsi. Jó volt a csatársor is. Csokonay bevált a balszélen. Erélyes, gyors, jó technikájú játékos.

Változatosan kezdődik a játék. A DTE erélyesen lép fel. Szép támadásokat vezet a DTE, amelyet már a 12-ik percben siker koronáz, mert Németh a közönség tombolása közben megszerzi az első goalt, a TTC-t a kapott goal erősen felvillanyozza és élénken támad és a 27-ik percben sikerül Gönczy hibájából a balösszekötőnek kiegyenlíteni, azonban nemsokára rá Marossy lövése ismét meg-

szerzi a vezetést. Félidő: 2:1.

A II. félidőben a DTE még nagyobb fölényben és Vámos gyönyörű süvítő lövése a 14-ik percben 3-ra szaporítja a goalok számát. A TTC elszántan küzd és egyik támadásnál a kapust elgáncsolják, a kiguruló labdát az üres kapuba gurítják. 3:2. A DTE továbbra is elkeseredetten támad, azonban a TTC egy lerohanásánál a bíró 11-est ítélt, amelyet azonban Gönczy kivéd. A TTC már kifutadt és teljesen a kapu előtt tömörül. Az ostromló DTE azonban már több goalt rugni nem tud. Végeredmény 3:2 a DTE javára.

Bíró: mindkét nap dr. Bedő (Spárta) volt.

DTE I.b.—DKASE II. 1:0. Egy félidő.

(R—y.)

Nagy vásár levélpapírokban.

Családi levélpapír kosárfonatu dobozokban 3 korona.

Minden színben, azonkívül izléses levélpapír különlegességek a legnagyobb választékban.

Czélyszerű ajándéktárgyak, disznaptárak, emlékkönyvek, festődobozok, író-mappák, irattáskák.

Ezen a héten olcsó, előnyös árban árusítatnak

Thaisz Arthur

papírnemű áruházában

Sírkéretítéshez való

☐ saját készítésű ☐

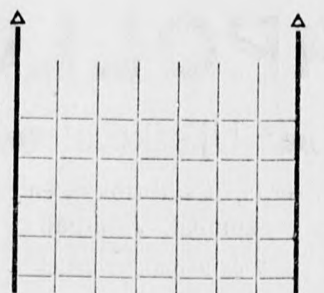
rozsdamentes olajfesték

legjobb minőségben kapható

WEISZ

festékkereskedésében

Hatvan-utca 11. szám.

Debreceni Mezőgazdasági Gépgyár R.-T.

Telefon 751.

Gyártelep: VARGAKERT.

Telefon 751

„HAZAI DRILL“ páros soru,

Hortobágy Drill páratlan :: soru ::

„NAPOLEON DRILL“ kombinált műtrágyaszóró vetőgép, ekék boronák, répa és szecsckavágók, kukorica ültető gépek

Árjegyzék és leírások ingyen és bérmentve.

„Ideál kapáló ekék“ és egyéb gazdasági gépek.

Dr. Sztankay Aba

gyógyszerész és bölcsész-
♦ tudor, volt tanársegéd ♦

Ajánlja a n. é. közönség figyelmébe saját vezetése alatt álló

„Nádor“ gyógyszertárát

DEBRECZEN,
Szent-Anna-u. Attila-tér.

**Őszi trágyázás!
THOMASSALAK**

A legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!
Óvakodjunk a hamisításoktól!
Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van
és eredeti ólomzár van rajta.
Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

Kalmár Vilmos

a Thomasphosphatfabriken Berlin, vezér-
képviselője
Budapest, VI., Andrásy-ut 49.

Valódi védjegyü.

Különösen a jelenlegi **rendkívüli olcsó**
árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Szent László (Püspök) hév víz-gyógyfürdő

Nagyvárad mellett, Dants István fürdőbérő kezelése alatt.
Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél, kocsin háromnegyed
órai távolságban. Május—augusztus hónapokban naponta 12, vasárnap és
ünnepeken 16 vonat közlekedik Nagyváraddal. A vasúti állomás a
fürdőtelepen van.

Az európai hírt 41° C. meleg természetes hév víz javalva van: az izü-
letek és izmok csuzos bántalmainál, idült és különösen savas izületi lo-
boknál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál; kösz-
vénynél és annak különböző alakjainál; idegbajoknál melyek rheumatikus
alapon keletkeztek (ischiásnál); különböző bőrbajoknál, végre női bajok-
nál; belsőleg: heveny és idültgyomor bántalmaknál, májbajoknál és vese-
kövek eseteiben. Állandó fürdőorvos: Dr. Nagy Ignác.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára
1 korona 60 fillér és 8 korona közt változik. Gyógyterem (Kursalon)
hírlapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztallal. Terraszok szép kilátással.
Éttermek, cukrászda, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő ös-
erdőben. Az erdőben jó tekepálya és lawntennis.

Öt tükörfürdő és 13 kádfürdő kivül mórfürdők is vannak rendsze-
resítve. Ujjonnan épült uszoda uszás tanítással és homokkurával. Fürdők
40 fillértől 2 korona 40 fillérig. Elsőrendű kintő zenekar. — Telefon-
összeköttetés Nagyváraddal. — Villanyvilágítás. — A legszebb kiránduló
és szórakozási hely. Konyha és vendéglő a bérő saját vezetése mellett.
Prospektust kívánára küld
a fürdőigazgatóság.

**Ujjonnan
ADUNK
HASZNÁLATRA**

MŰVÉSZI KIVITELŰ TŰZ ÉS
BETÖRÉSEMMENTES, ÚJ PÁNCÉL

**TAKARÉKPERSELYT
BÁRKINEK**

Ujjonnan

**PESTMEGYEI
TAKARÉKPÉNZTÁR RT.**
BUDAPEST, IV. KÖLŐ UTCA 8.

SAVOY SZÁLLODA

Budapest, VIII., József-körút 16.

Rendes Szidor tulajdonos személyes vezetése alatt.

Modern szálloda ujjonnan berendezve. légfűtés, hideg és meleg víz minden szobában, lift éjjel-nappal.

Egy ágyas szobák 3 K-tól. Két ágyas szobák 5 K-tól.

Fűtés, világítás és kiszolgálással. A szobák feltétlen tiszták. Hosszabb tartózkodásnál engedmény.

Ujjonnan bevezetve Pensió-rendszer, napi ellátás 4 koronáért.

Napi háromszori étkezés.

Havi szobák 80 koronáért.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyárt-
mányai az egyedül valódi

kölnivíz, kölnivíz-szappan és puder

minden jobb drogueriá-
ban, illatszer- és gyógy-
tárban kaphatók. ♦

Ügyeljünk a pontos címre: JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.

Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Főraktár Debreczenben Stern Ármin kefeüzletében.

Magyarországi képviselő: HOLZER EMIL ZOLTÁN, Budapest VIII.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR

VEZÉRKÉPV. RÁCZ FERENCZ, MÉRNÖK, BUDAPEST, V., FALK MIKSA U. 8.

GÉPEINK ELŐNYEI:

LEGKISEBB FOGYASZTÁS, TELJES
ÜZEMBIZTONSÁG, GYORS SZÁLLÍTÁS.

MALMOK, IPARTELEPEK
GAZDASÁGOK, VILLANYTELEPEK,
RÉSZEIRE LEGJOBB ÜZEMGÉPEK.

Elismerten elsőrangú -
DIESEL
BRUNA
SZIVÓGÁZ
FÖLDGÁZ
BENZIN

és teljes
motoroséplőkészletek.

KÖLTSÉGVETÉS, MÉRNÖKLATOGATÁS DÍJTALAN.

Amerikai Verseny uri szabóság
Hatvan-utca 15. szám alatt.

50

koronáért készít a legfinomabb
angol szövetekekből, mérték
után fé. fi öltönyöket. Minden
vevő megpróbálhatja. — Vétel
nem kötelező. Tisztelettel

STEINER GÁBOR

AZ APRÓHIRDETÉSEK KÖZÖTT MINDEN SZÓ 5 FILLÉR, VASTAGABB BETŰVELSZEDET SZÓ 10 FILLÉR.

APRÓ HIRDETÉSEK

FELVILÁGOSÍTÁST LEVÉLBELIŰ, DAHOZODÁSOKRA INGYEN ADUNK CSAK A VÁLASZRA SZÜKSÉGES BÉRFÉGET KERÜNK.

KÜLÖNFÉLÉK

Francia

nyelvtanárnőt keresek, aki naponta délután olcsón adna leckeórákat. Ajánlatokat kérek e lap kiadóhivatalába „Aiglon” jellegére.

A Nagylétei határban

120 hold prima első osztályu homokföld kellő gazdasági épületekkel ellátva bérbe kiadó, esetleg kedvező fizetési feltételek mellett örök áron is eladó. Értekezni Nagylétei Holló István főbíróval.

Szobafestő

tanulók fizetés mellett felvétetnek Schuller Sámuel Simonffy-utca 25. Telefon 806. 331

Fiatal buldogért adok amerikai Plymouthlól fajbaromfit. Falusy László Debreczen, Piac-u. 7.

Valódi

édes, nemes szegedi paprikakülönlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmatárú nagykereskedésében, Pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Figyelem!

Hatvan-u. 4. sz. alatt 8 év óta fennálló műhelyem ajánlom a m. t. háztulajdonos urak figyelmébe. Készítik

vizvezeték, fürdőcsatornázási munkákat.

A mérnöki hivatal által előírt szabályok szerint. Terv és költségvetés díjtalan. Telefon 1069

Wilhelm Ede
ü. v. 216

Nagy vétel folytán

Linóleum

(Padlófesték)
1 kgr. (nagy doboz)

1 korona.

Kapható rövid ideig Hatvan-utczai

Illatszertár

Hatvan-u. 11. Illatszertár cégére ügyeljünk.

Ha valaki olcsón akar

vásárolni, menjen 218

Varga és Balogh

hentes és mészárosokhoz Városi bérház 8. szám alá.

Mindig friss marha, gyenge és sertés húsa, valamint házisrínak való kapható.

Forradalom lesz Debreczenben,

ha fényképeit mindenki

Takács

fényképésznél a nagytemplom mellett szerzi be, hol bámulatos olcsó árak mellett a legszebb képeket és nagyításokat kaphat. 6 drb kabinet kép rendelésnél 1 nagyítás díjtalanul. 12 levelező-lap nagyítással 6 kor. 6 lev. lap 2 korona.

Konyha és előszoba

BÚTOROK

készen és jutányos árban beszerezhetők

WEISZ FERENCZ asztalásnál,

József kir. herceg-u. 7.

Telefon 1090. 236

Kiadó

központon azonnal átfestve kertöslakás, iroda bolt Csapó utca 19.

Nyilt-titok!

Tudja meg egész Debreczen ezen — árakat!

Kalodont 43 f. Nagy „Odol” 1-64 f. Kolozsvári gyögszappanok 60 f. Szt. László fertőtlenítő szappan 3 drb 1-80. Kolozsvári Borax szappan 3 drb 1 K. Kugler és Gelbaud csokoládé egynegyed kgr. 76 f. „Oja” arc krém szappan puder 88 f. „Lisofarm” 70 f. 140—240 árban. „Bruns” finom vatta egynegyed kgr. 76 f. Brillantin (francia) 20 f. „Pixavon” fejmósó 2 K. Amerikai Hajpetrol 96 f. Haj Champon por 20 f. 3 drb 50 f. „Jes” Puder 90 f és 2-50 f. Johann Maria valódi Kölni-víz 3 üveg 2-24. Pipercikkek, szappanok, arc krémek, fésűk, kefék, — uj — előny árban, a májusi vásáron kaphatók.

Illatszertár!

(Hatvan-u. 11. szám.)

Mindenki

érdeklődjön!!!

Legnagyobb Gramophon raktár és a legújabb lemezek jutányosan. Szendrő Sándor hangszer-kereskedésében kaphatók Debreczen, Bathány-utca.

A legjobb gazdasági és tojó tyukok.

Zebrajelzésű Plymouth fajbaromfi

tojások kaphatók Falusy Lászlónál Debreczen, Piac-utca 7. sz., papírútlel. A bécsi kiállítás kitüntetését nyert törzsekől.

12 drb 6 korona.

Izléses kivitelű nyomtatványokat

gyorsan és pontosan készít a **THAISZ A.** könyvnyomdája Piac-utca 7. sz.

Ezer áldást jelent

a háznál a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA”. A kezdő háziasszonyból tökéletes háziasszony lesz, viszont a tapasztalt háziasszonyok bőségesen találják meg ezekben a könyvekben a háztartási tudnivalók sokaságát.

Páratlanul áll

a könyvpiacra a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA” elterjedése. Háromnegyed év alatt **800,000 példány fogyott el**, ezért joggal állítjuk, hogy a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA” a

magyar könyvpiacz slágerje.

A tanulás nem szégyen, — palotában vagy konyhóban, méltóságos asszony vagy szakácsnő egyaránt nagy haszonnal forgatja ezeket a pompás könyveket.

Megbecsülhetlen szolgálatot

tesz a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA” asszonynak-leánynak egyaránt, mert nemcsak sütni-főzni tanul meg ezekből a nélkülözhetlen könyvekből, hanem a háztartási stb. tudnivalók ezreit sajátítja el.

A jó tanács sohasem késő,

már pedig háziasszonyoknak való jó tanács garmadával van a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA” eddig megjelent 51 kötetében, — ezért joggal nevezik ezeket a népszerű és nélkülözhetlen könyveket a

háziasszony kincseskamrájának.

A „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRÁT” Kürthy Emilné szerkeszti, a „HAZTARTÁS” című népszerű 20 éves asszonyújság szerkesztője.

Egy-egy kötet ára csak 20 fillér.

Mind az 51 eddig megjelent kötetet **10 korona 20 fillér** beküldése ellenében bérmentve küldi meg:

lapunk kiadóhivatala.

Háztartás Könyvtára

Szerkeszti: Kürthy Emilné. Egy-egy füzet 20 fill.

EDDIG MEGJELENT:

1. Hus- és bőjti levelek.
2. Levesbe való tészták és egyéb.
3. Különféle előételek.
4. Tojás ételek.
5. Marha-, borjú- és sertés húsa ételek.
6. Szárnyasok és szárnyas vadak.
7. Nyul-, őz- és egyéb vadhusok.
8. Halak elkészítése.
9. Különféle főzelékek.
10. Gyurott és kifőtt tészták.
11. Élesztős tészták és rétesfélék.
12. Torták könyve.
13. Sós és édes mártások.
14. Édességek és cukorkák.
15. Vegyes sütemények.
16. Különféle italok.
17. Jójú kenyérsütés.
18. Fagyaltok, kocsonyák, krémek.
19. Gyümölcs-befőzés.
20. Zöldség, uborka, stb. eltartása.
21. Gyermekszoba. (Gyermekevelés.)
22. Szépségápolás.
23. Illatszerek.
24. Az egészség ápolása.
25. Lakás (Jókarbantartás) Takarítás.
26. Az asztal díszei. (Asztalterítés.)
27. Fűtés, világítás.
28. Meleg, peccsőtisztítás. Mosószappanok.
29. Háizserek. (Házi gyógyszer.)
30. Háznos tudnivalók.
31. A levásárlás művészete.
32. A konyha.
33. Társas étkezések rendezése. (Lakomák, tállás.)
34. Egyszerű ételsorok. (Ebédek, uzsonák, vacsorák.)
35. Az éléskamara.
36. A pince.
37. A burgonya elkészítése 25 féle módon.
38. Teasütemények.
39. Konyhakert és gyümölcsös.
40. Diszkrét és szokakertészet.
41. A vendéglátás művészete.
42. Hölgyek tanácsadója.
43. A nők sportja.
44. Gyermekek higiénia. (Betegségek és azok gyógy.)
45. A fog-, száj- és köröm ápolása.
46. A női test ápolása.
47. Folttisztítók.
48. Hogyan ruházjunk.
49. Baromfi betegségek.
50. Baromfi tenyésztés.
51. Felfújtak és pudingok.

A könyvtár folytatódik.

Egyes kötetek megrendelésénél elegendő a szám feltüntetése **Egy-egy kötet ára 20 fillér.**